

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС»

для студентів I-II курсу
спеціальності – 022 «Дизайн»

РВО «Бакалавр»

ОПП «Дизайн середовища»

Галузь знань: **02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО**

Львів 2024

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Академічний живопис» є професійно-орієнтованою дисципліною зі спеціальності 022 Дизайн для освітньої програми «Дизайн середовища», рівня вищої освіти - бакалавр, яка викладається протягом I-II курсу навчання.

Навчальна дисципліна «Академічний живопис» є перехідною ланкою від теорії через практичну роботу до технічного виконання, здатне здійснювати колористичне рішення як практичних аудиторних завдань, так і майбутнього дизайн-об'єкта.

Студент вивчає твори майстрів живопису, отримує інформацію, про роботу художників, представників основних епох в галузі технологій малярства. Визначає, які матеріали присутні в даний час в наявності і використовує набуті теоретичні знання про технологію основних комбінацій і властивостей фарб. Розрізняє види фарб в рамках їхньої світлостійкості і прозорості і застосовує на потрібному етапі роботи. Поетапне ведення роботи надає чистоту кольору, глибину тональних градацій і об'єму зображальним елементам. В рамках дисципліни «Академічний живопис» студент проводить відбір основних тональних і світлотіньових елементів, мас, плям, співвідношень світлого до темного у форматі, яке лягає в основу усіх послідуєчих завдань курсу.

В професійному середовищі, має розбиратись у стадіях здобутку успіху в професійній кар'єрі, зважаючи на новочасні тенденції ринку праці, проводити дослідження, обирати належну бізнес-модель і готувати бізнес-план професійної роботи у галузі дизайну.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів ECTS 6, загальна кількість годин 180, практичні заняття 90 самостійна робота студента 90.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Головною метою навчальної дисципліни «Академічний живопис» є вивчення теоретичних джерел техніки живопису та підготовки студентів до технічно правильного виконання практичних завдань класичними методами «поетапного гуашевого, акварельного, акрилового живопису». Оволодіння базовими академічними навиками і досвідом роботи з фарбами. Професійний підхід до процесу виконання роботи у техніці в тому числі й олійного живопису. Відтворення пропорційних, тонально-колірних і температурних відношень, здійснювати колористичне вирішення як майбутнього дизайн-об'єкта, так і виконання практичних завдань дисципліни.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Тематика курсу пов'язана з формуванням наступних вмінь:

- вивченням особливостей та властивостей фарб і пензлів;
- чуття тонального балансу, співвідношення кольору і тону у форматі, відчуття і відтворення температурних відмінностей або ж спорідненості тонально-колірного діапазону;
- здібність відтворювати об'єкти навколишнього середовища і голови людини прийомами пластичної анатомії фаховим живописом.
- якісно відтворювати об'єктивну реальність на основі аудиторної постановки тональних співвідношень у системі зображення;
- професійно володіти і застосувати прийоми, рішення об'єктів дизайну у належних техніках і матеріалах як в навчальній роботі так і у професійній кар'єрі.

ФОРМАТ КУРСУ

Курс «Академічного живопису» має практичні заняття, майстер-класи.

В міру виконуваності практичних завдань студентів, викладач індивідуально обговорює і визначає комплекс завдань для аудиторної та самостійної роботи.

Навчання відбувається очно, або дистанційно (онлайн) чи змішано. У випадку вимоги дистанційного навчання спілкування відбуватиметься засобами цифрового зв'язку (Zoom, Viber). По завершенню завдання організовується перегляд робіт для підведення підсумків.

МАТЕРІАЛИ

Методичне забезпечення. Роботи студентів попередніх років навчання, які знаходяться у фондах кафедри. Студентські роботи інших вузів, рисунки з інтернету, література.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рік підготовки - 1 семестр – 1-2.

Живопис натюрморту.

Тема 1. Виконання ахроматичного натюрморту з трьох простих геометричних фігур.

Натюрморт - цілісність групи предметів.

Тема 2. Виконання натюрморту з трьох побутових предметів однакового за кольором, але різної насиченості.

Тема 3. Натюрморт з предметів контрастних за кольором в природньому освітленні.

Живопис предметів складної форми та оточуючого їх середовища.

Тема 4. Натюрморт з складних за формою і забарвленням предметів на нейтральному фоні.

Складний тематичний натюрморт з елементами інтер'єру.

Тема 5. Натюрморт з складних за формою предметів у інтер'єрі контрастних за кольором і тоном.

Рік підготовки - 2 семестр 3.

Живопис - цілісність групи предметів.

Тема 6. Натюрморт з білим предметом на кольоровому тлі.

Складний тематичний натюрморт з елементами інтер'єру.

Тема 7. Складний натюрморт з передачею фактури предметів та елементів інтер'єру.

«Колір – основний засіб виразності живопису».

Тема 8. Національні особливості використання кольору в живописних роботах. Виконати з обраної теми національної колористичної гамми роботу.

ТЕМИ ПРАКТИНИХ ЗАНЯТЬ

Живопис натюрморту.

Тема 1. Виконання ахроматичного натюрморту з трьох простих геометричних фігур.

Скомпонувати на листі та написати композицію передавши об'єм фігур елементами світлотіні, відтворивши “найбільше світло – найбільша тінь”, ахроматичними кольорами.

Тема 2. Виконання натюрморту з трьох побутових предметів однакового за кольором, але різної насиченості.

Скомпонувати зображення у себе на форматі, написати натюрморт передаючи об'єм з урахуванням колірної тону насиченості.

Тема 3. Натюрморт з складних за формою предметів у інтер'єрі, контрастних за кольором і тоном в природньому освітленні.

Живопис предметів складної форми та оточуючого їх середовища. Правильно передати кольором предмети складних форм та правильно відтворювати і передати об'єм, особливості освітлення предметів, силуетне рішення світла, звернути увагу на колір рефлексів.

Тема 4. Натюрморт з білим предметом на кольоровому тлі.

Із закріпленням знань та практичних навичок отриманих в процесі виконання попередніх практичних робіт, завдання доповнюється вмінням грамотного композивання, побудовою і світлотіньовою передачею всієї загальної композиції живопису.

Тема 5. Натюрморт з складних за формою предметів у інтер'єрі контрастних за кольором і тоном.

Перш за все потрібно усвідомити конструктивні, пропорційні та ритмічні особливості зображуваних предметів, їх просторове розташування. Далі виконується відповідно до вже знайомої поетапності ведення роботи, які були опрацьовані в попередніх завданнях передавши взаємовплив теплих і холодних кольорів живописом.

Живопис - цілісність групи предметів.

Тема 6. Виконання натюрморту з гіпсовим зліпком.

Показати в роботі кольорові рефлекси, передати особливості освітлення предметів, силуетне рішення на кольоровому фоні, звернути увагу на колір рефлексів. Знайти живописне вирішення. Досягнути цілісності роботи, гармонійного підпорядкування частин цілому. Узагальнити та завершити роботу.

Тема 7. Складний натюрморт з передачею фактури предметів та елементів інтер'єру. Зробити аналіз форми предметів постановки, закомпонувати, лінійно-конструктивно побудувати. Зробити загальні тональні та світлотіньові співвідношення. Детально опрацювання кольором. На завершально-підсумковому етапі, побудувати з урахуванням перспективи, написати в кольорі з передачею характеру освітленості інтер'єру.

Тема 8. Національні особливості використання кольору в живописних роботах.

Ознайомитися із національними особливостями використання кольору в живописних роботах. Вибрати регіональний колорит національної кольорової гамми в роботі. Виконати з обраної теми національної колористичної гамми роботу.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
СК 08.	Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.
СК 09.	Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).
РПН 11.	Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.
РПН 19.	Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль якості робіт передбачає: перегляди робіт на стадії виконання, короткі самостійні роботи, консультації, перегляди завершених робіт, студентський аналіз робіт в групі.

Критерії оцінювання завдання та їх числове співвідношення.

Оцінювання результатів навчання студентів Університету здійснюється відповідно до 100-бальної та національної шкали оцінювання, наведеної в таблиці.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОЦІНОК:

90-100 відмінно

75-89 добре

60-74 задовільно

35-59 незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю

1-34 незадовільно.

ЕКЗАМЕНИ, ЗАЛІКИ

Вчасне виконання завдань є критично важливим. Обов'язком студента є реалістичне планування свого часу на виконання передбачених цим силабусом завдань. Винятком із цих правил можуть бути пом'якшувальні обставини, зазначені в розділі про відвідування.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

ЛНУП розділяє фундаментальні цінності академічної доброчесності: Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність. Кожен учасник освітнього процесу в ЛНУП несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності. Дисциплінарні заходи щодо порушників академічної доброчесності різняться залежно від складу порушення аж до позбавлення права на атестацію. Детальніше про політику академічної доброчесності в ЛНУП дивіться положення: «Про запобігання порушення права інтелектуальної власності та забезпечення академічної доброчесності у навчальній, творчій, науковій та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу у ЛНУП».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Лоханько В.Є., Художні матеріали і техніка живопису, Харків: Мистецтво, 1938, (Київ НБУ ім. Ярослава Мудрого, 2011).
2. Бергер Є. Історія розвитку олійного живопису, переклад з німецької, 1961.

3. Овсійчук В. Українське малярство Х-ХVIII ст. Проблеми кольору. Наукове видання. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2006. 344 с.
4. Термінологічний словник-довідник з будівництва та архітектури, Р. А. Шмиг, В. М. Боярчук, І. М. Добрянський, В. М. Барабаш, за заг. Ред. Р. А. Шмига – Львів, 2010.- С. 138.
5. Сівкова-Салогуб М. Л. Кольорознавство. Розгляд колористичних проблем в історичному аспекті з урахуванням спеціалізації дизайну: навчальний посібник. Київ: КНУТД, 2007. 106 с.
6. Ритова Т. В. Впровадження ефективних методів підготовки студентів-дизайнерів технічного ВНЗ засобами образотворчого мистецтва. Т.В. Ритова, О. В. Чепелюк. Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології : Збірник наукових праць ХНТУ. – Х., 2012. – № 1 (6). – С. 352-355.
7. <https://www.youtube.com/@CesarCordova>